

Mož z opico.

obro uro od mesta C — stala je pod strmimi gorami prijazna vasica Roja. Od teh strani jo je obdajalo ravno polje, v ozadji pa so zrlri vrhovi zelenoporaščeni gorá nad mirne strehe mirnih prebivalcev ob vznožji svojem.

Krasno je bilo bivanje v tej vasici! Kadar je po leti pripekalo zlato solnce, ostavil si hišo ter šel v gozd na goro. Ondu si legel v mah ter zrl tja doli v raván, kder se je zibalo rumeno klasovje kakor široko morje čistega zlatá. Nad teboj pa so šumeli stari kostanji ter šepetajoč peli otožno pesen o minljivosti posvetnej. A ti nisi umèl te pesni, nego čul si le nerazumljive glasove, lahno šumenje. — Iz vasice se je slišalo do tebe upitje hlapcev, ropót vozov, lajanje psov, a tebe ni motilo vse to v sanjah tvojih . . . kadar pa je zasijala na nebu luna, bilo je tudi v vási vse tiho in mirno. Samó čas je hitel z bliskovito hitrostjo čez lesene strehe nad spečimi vaščani.

Bilo je v jeseni. V Roji so pospravljali zadnji poljski pridelek — répo. V gozdu nad vasico pa je pela sekira svojo otožno jesensko pesen, da je ječaje odmévalo v vas. Veter je vel skozi rumeno listje, ki je šumelo na tla, na mehki mah.

„Ali ga še ní?“ vprašal je Pelinčev Jožek, prišedši iz šole, svojo mlajšo sestrico.

„Ni ga!“ vzdihnila je ta.

Takó je bilo vsak dan, ves teden.

Ko je pa nekega po póludne prišel Jožek zopet domóv, tedaj ni več vprašal sestrice po njem, kajti vže od daleč ga je videl, kako je sedel na kládezi ter piskal na piščal. Za njim pa je čeméla opica, tista prijazna opica! Kakor blisk je zletel k njemu, izročil svoje knjige mlajšemu bratcu ter se pričél igrati z opico. Še-le ko se je tega naveličal, poslušal je pesni opičinega gospodarja in njega pripovedi.

Giovanni, kakor se je imenoval mož z opico, ni se rodil na slovenskih tleh. Zibel mu je tekla v gorkeji Italiji pod uborno streho. Vžé v mladosti je izgubil stariše. Ko so mu zakopali očeta, šel je domov, vzal opico ter zapustil svoj rojstni dom. Šel je, in od takrat ga ni videla več domača hiša. Po svetu je hodil ter si z opico služil trdega kruha. Vsako leto na jesen pa je prišel v mesto C —, ter od tam v Rojo, kder je bilo zanj in njegovo ljubeznivo živalico pri Pelinčevih vedno pripravljeno brezplačno ležišče. — Pelinčevi, posebno otroci, pa so ga vselej, kadar je jelo rumeneti kostanjevo listje po brdih nad vasjó, z nestrpljivostjo pričakovali. Pripovedoval jim je namreč, navadno dolgo v noč, dogodke iz svojega nemirnega življenja, popisal krasoto velikih mest, krasne obleke velikih gospodov in plemenitih gospá, življenje po sveti, razne navade in običaje ter Bog si ga znaj, kaj vse. Zató pa je vsako leto tisti večer, ko je bil Giovanni v vasi pri Pelinčevih gorela luč pozno v noč. In otrokom se je senjalo potem vso noč in ves teden po tem, o visokih palačah, zlatih vozovih, plemenitih gospodih in nebeškolepih gospéh.

Drugo jutro pa je mož z opico zopet odšel z zagotovilom, da se čez leto povrne. In vrnil se je vselej!

Neke jeseni pa je sneg prav zgodaj zapadel. Mrzlo je bilo in ledene sveče so se delale ob strehah. Takrat pa so zamán čakali pri Pelinčevih moža z opico. A tudi leto potem ga ni bilo, da si je bilo gorko vreme in prijetna jesen. Pogrešali so ga še nekoliko. Ko pa tudi tretje leto ni več prišel v Rojo, tega niti opazili niso.

Siromaka se pač kmalu pozabi! —

F. G.

—*—

Oven in bik.

(Basen.)

kegega ovna je bila mati narava s posebno močjó obdarila. Nobeden njegovih tovarišev ni mu bil kos, vsacega je preobladal s svojimi rogovi in svojim močnim čelom. Pa nespametni oven je postal prevzeten in je začel misliti, da je nepremagljiv, ter je v tej svojej nespameti pozval bika na dvoboj.

Nastavila sta se, napravila naskok in trčila skupaj; polu nezaveden zgrudil se je oven na tla; a nasprotnik njegov je odšel zmagovit. Dolgo časa je ležal oven v nezavednosti, kakor mrtev — in ko se je slednjič iz te omotice prebudil, prišel je ravno jeden njegovih tovarišev mimo — in videč junaka ležečega na tleh, vprašal ga je: „Kaj pa ti tukaj počneš?“ — „Samega sebe spoznavam!“ odgovoril je ponižno oven korenjak. M.

—*—

Gosí in žrjavi.

(Basen.)

osí in žrjavi so se pasli na istem travniku. Prišli so lovci. Žrjavi, lahni in gibični, so hitro odleteli; gosí debele in okorne pa niso mogle. Polovili so jih.

Kdor ní preobilno obložen, vsakej nevarnosti se lahko umakne, bogatin pa z imetjem obremenjen vred pogine.

—*—